

Chefsjustitieombudsmannen
Elisabeth Rynning

Anmälan mot Finansinspektionen om ett inlägg som publicerades på myndighetens twitterkonto

---

Beslutet i korthet: En tjänsteman vid Finansinspektionen publicerade av misstag ett inlägg med negativa åsikter om vissa politiska partier på myndighetens officiella twitterkonto. Inlägget raderades efter ett par minuter. Därefter klargjorde Finansinspektionen offentligt att myndigheten inte stod bakom inlägget.

Enligt chefsJO står det klart att de politiska åsikter som kom till uttryck i twitterinlägget inte uppfyller regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet samt att publiceringen av inlägget skadade allmänhetens förtroende för myndigheten. ChefsJO konstaterar dock att myndigheten inte har brustit i regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet, eftersom publiceringen inte var förenlig med myndighetens riktlinjer. Eftersom den aktuella tjänstemannen har fått en skriftlig tillsägelse för bristande omdöme har chefsJO inte funnit anledning att ytterligare kommentera tjänstemannens agerande.

I beslutet uttalar sig chefsJO även mer allmänt om myndigheters aktiviteter i sociala medier. ChefsJO noterar att myndigheter i allt större utsträckning är aktiva i sociala medier och genom sådana kan uppnå en snabbare och bredare spridning av information till allmänheten. Möjligheten att snabbt sprida information är dock förenad med ett stort ansvar, bl.a. för att informationen uppfyller kraven på saklighet och opartiskhet. Enligt chefsJO bör en myndighet som använder eller överväger att använda ett socialt medium noga överväga vilka risker det medför samt vilka åtgärder och rutiner som krävs för att minimera riskerna.

Anmälan

I en anmälan som kom in till JO den 1 september 2018 framförde AA klagomål mot Finansinspektionen. Han anförde i huvudsak följande:

Den 23 augusti 2018 publicerade Finansinspektionen ett inlägg på Twitter med negativa åsikter om vissa politiska partier. Inlägget togs sedan bort. En statlig myndighet får inte uttrycka åsikter om politiska partier. Finansinspektionen har genom inlägget brustit i saklighet och opartiskhet. Om myndigheten gör gällande att en enskild tjänsteman skrivit inlägget för privat del har tjänstemannen utnyttjat myndigheten för att sprida egna åsikter eller propaganda. Tjänstemannen har i sådana fall åsidosatt sina skyldigheter enligt anställnings-

avtalet och missbrukat tillgången till sin dator. I anmälan hänvisades till internetlänkar till det aktuella twitterinlägget.

Utredning

JO begärde att Finansinspektionen skulle yttra sig över uppgifterna i anmälan. I sitt remissvar anförde myndigheten i huvudsak följande:

Tillämpliga regler

Av 1 kap. 9 § regeringsformen framgår att domstolar samt förvaltningsmyndigheter och andra som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter i sin verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen samt iakta saklighet och opartiskhet.

Händelsen

Den 23 augusti 2018, ca kl. 10.40, publicerades ett inlägg på Finansinspektionens twitterkonto med det innehåll som anmälaren angett. Inlägget togs bort ett par minuter efter att det publicerats. Ungefär 10 minuter senare angav Finansinspektionen, som svar på två kommentarer om inlägget, att inlägget inte varit tänkt att publiceras på myndighetens konto. På morgonen den 24 augusti publicerade Finansinspektionen även följande meddelande på myndighetens twitterkonto:

FI är en myndighet med uppdrag att övervaka finansmarknaden. Vi är inte en politisk organisation och vi driver inte politiska frågor. Den tweet med politiskt innehåll som felaktigt publicerades under torsdagen är inget som FI står bakom.

Efter händelsen upprättades en incidentrapport och en internutredning inleddes för att närmare utreda vad som hänt. Internutredningen visar att det aktuella inlägget inte var avsett att publiceras på Finansinspektionens twitterkonto utan på ett privat konto i ett annat socialt medium. Av utredningen framgår också att publiceringen på myndighetens konto var ett misstag, och att tjänstemannens avsikt inte var att på detta sätt sprida sina egna politiska åsikter i Finansinspektionens namn. Eftersom tjänstemannen ansågs ha brustit i sitt omdöme tilldelades denne dock en tillsägelse som finns sparad i personalakten.

Efter den felaktiga publiceringen av twitterinlägget var det flera personer som begärde att Finansinspektionen skulle lämna ut namnet på den person som publicerat inlägget. Finansinspektionen bedömde dock att den uppgiften omfattades av sekretess enligt 39 kap. 3 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), eftersom det fanns anledning att anta att den aktuella tjänstemannen eller någon närstående till denne skulle lida allvarligt men om uppgiften lämnades ut. Skadebedömningen grundades på att den felaktiga publiceringen ledde till många upprörda kommentarer på bland annat twitter, varav några kunde uppfattas som hotfulla. En person överklagade Finansinspektionens beslut. Kammarrätten avvisade överklagandet med hänvisning till att det var fråga om en begäran om utlämnande av uppgift och att ett beslut om att inte lämna ut en sådan uppgift inte är överklagbart (Kammarrättens i Stockholm beslut den 24 september 2018 i mål nr 7071-18).

Finansinspektionens syn på händelsen

Det aktuella inlägget publicerades inte för Finansinspektionens räkning och ger inte uttryck för myndighetens åsikt. Finansinspektionen har så snart misstaget uppdagats tagit bort inlägget och därefter offentligt klargjort att myndigheten inte står bakom inlägget. Enligt myndigheten framgår det dessutom redan av twitterinläggets lydelse att det inte rör sig om en kommunikation från Finansinspektionen utan från en privatperson. Den tjänsteman som publicerade inlägget hade inte för avsikt att utnyttja myndighetens twitterkonto för att sprida sina egna politiska åsikter, utan publiceringen skedde av misstag. Finansinspektionen

anser sammantaget att myndigheten inte brutit i de krav på saklighet och opartiskhet som anges i regeringsformen genom den felaktiga publiceringen.

Händelsen har dock föranlett Finansinspektionen att se över myndighetens interna styrdokument för att i möjligaste mån förhindra att liknande misstag kan göras framöver. Av Finansinspektionens regler och riktlinjer för användning av it-utrustning, internet, e-post och telefoni, framgick redan före händelsen att all utrustning som tillhandahålls i samband med tjänst hos myndigheten är till för att utföra arbetsuppgifter, men att utrustningen får användas i begränsad omfattning för privat bruk om det inte inkräktar på arbetet eller på annat sätt skadar myndigheten. Finansinspektionen har efter händelsen förtydligat myndighetens riktlinjer för användandet av sociala medier i tjänsten så att det uttryckligen anges att den som har möjlighet att logga in på Finansinspektionens konton i sociala medier inte får vara inloggad på ett privat konto i något socialt medium på sin arbetsdator. Undantaget är LinkedIn där inloggning på privat konto alltid krävs för att inlägg över huvud taget ska kunna göras. I riktlinjerna anges numera även att inloggning på Finansinspektionens konton i sociala medier alltid bör ske på en arbetsdator.

AA – som fick möjlighet att kommentera remissvaret – anförde i huvudsak att innehållet i twitterinlägget var ägnat att undergräva allmänhetens förtroende för Finansinspektionen även om det publicerades av misstag.

JO tog därefter del av vissa handlingar från Finansinspektionen, bl.a. den internutredning som nämns i remissvaret, tillsägelsen och myndighetens riktlinjer för användandet av sociala medier i tjänsten daterade den 4 december 2018.

Bedömning

Rättslig reglering m.m.

Som framgår av remissvaret ska en myndighet enligt 1 kap. 9 § regeringsformen iakttä saklighet och opartiskhet i sin verksamhet. JO har tidigare uttalat att den information som en myndighet tillhandahåller allmänheten – exempelvis på en webbplats – omfattas av regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet (se JO 2010/11 s. 616 och 2014/15 s. 137). Det innebär bl.a. att uppgifter som lämnas ska vara korrekta till såväl innehåll som form, att de ska baseras på hållfast underlag och att det ska vara sakligt motiverat för myndigheten att ge spridning åt uppgifterna. Kravet på opartiskhet innebär bl.a. att informationen ska vara allsidig och objektiv. I det avseendet ska särskilt beaktas att bestämmelsen inte bara omfattar hur en sak rent faktiskt handläggs eller vilka verkliga skäl som ligger bakom ett handlande från myndigheten, utan även hur agerandet uppfattas är av betydelse. Redan risken för att andra kan uppfatta att saklighet och opartiskhet inte iakttas är tillräckligt för att agerandet kan anses strida mot grundlagens krav.

Den aktuella händelsen

Det har kommit fram att en enskild tjänsteman vid Finansinspektionen av misstag publicerade ett inlägg med negativa åsikter om vissa politiska partier på myndighetens officiella twitterkonto. Vidare har det kommit fram att inlägget raderades efter ett par minuter och att Finansinspektionen därefter offentligt klargjorde att myndigheten inte stod bakom inlägget.

Som framgår av remissvaret angavs, i Finansinspektionens riktlinjer för användning av it-utrustning och internet m.m., vid tidpunkten för publiceringen av inlägget att utrustningen får användas i begränsad omfattning för privat bruk om det inte inkräktar på arbetet eller på annat sätt skadar myndigheten. Det står enligt min mening klart att de politiska åsikter som kom till uttryck i twitterinlägget inte uppfyller regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet samt att publiceringen av inlägget var ägnat att skada allmänhetens förtroende för Finansinspektionen. Sådana skadliga verkningar uppkom också i praktiken eftersom inlägget fick en relativt stor spridning.

Det har kommit fram att Finansinspektionen gett den aktuella tjänstemannen en skriftlig tillsägelse för bristande omdöme med anledning av det inträffade. Jag finner därför inte anledning att ytterligare kommentera tjänstemannens agerande.

Eftersom det redan vid tidpunkten för publiceringen framgick av Finansinspektionens riktlinjer att internet m.m. inte får användas på ett sådant sätt att det skadar myndigheten, har Finansinspektionen inte agerat eller underlåtit att agera på ett sådant sätt att myndigheten brustit i regeringsformens krav på saklighet och opartiskhet. Jag kan även konstatera att de riktlinjer som myndigheten tagit fram till följd av det inträffade kan förväntas minska risken för att liknande incidenter inträffar i framtiden. Jag är dock tveksam till riktlinjerna i den del det anges att inloggning på myndighetens konto i sociala medier alltid *bör* ske från en arbetsdator. Eftersom inloggning på en myndighets konton i sociala medier med hjälp av t.ex. en privat mobiltelefon sannolikt medför större risker, rekommenderar jag Finansinspektionen att överväga om myndighetens riktlinjer behöver skärpas ytterligare.

Allmänt om myndigheter i sociala medier

Jag har noterat att myndigheter i allt större utsträckning är aktiva i sociala medier och att sådana i många fall fungerar som officiella verktyg. Genom sociala medier kan myndigheter många gånger uppnå en snabbare och bredare spridning av information till allmänheten. Möjligheten att snabbt sprida information är dock även förenad med ett stort ansvar, bl.a. för att informationen uppfyller kraven på saklighet och opartiskhet. En myndighet som använder eller överväger att använda ett socialt medium bör därför noga överväga vilka risker det medför samt vilka åtgärder och rutiner som krävs för att minimera riskerna. Det kan t.ex. handla om att begränsa vilka medarbetare som har tillgång till myndighetens användarkonton och från vilken teknisk utrustning information får spridas.

Ärendet avslutas.